

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv. III. 20.083/2013/8. szám

A Kúria a dr. Bízik Zsófia pártfogó ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek a dr. Várszegi Ernő ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Paksi Városi Bíróságnál 3.P.20.420/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Szekszárdi Törvényszék előtt 3.Pf.20.491/2012/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek részéről 23. és Pfv.5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A felülvizsgálati eljárásban a felperesek pervesztesek.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek elbirtoklás jogcímén tulajdonjogot szereztek az alperes tulajdonában volt ... hrsz. alatti ingatlanon egymás közt 1/2-1/2-ed arányban a Tolna Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság jogerős ítélete alapján. Időközben az ingatlant kisajátították, a 747.500 forint kisajátítási kártalanítási összeget a bíróság teljesítési letétként elfogadta, figyelemmel arra, hogy a tulajdonosok személye bizonytalan volt. Utóbb a felperesek felvették ezt az összeget.

A felperesek módosított keresetükben 500.000-500.000 forint vagyoni és 250.000-250.000 forint nem vagyoni kártérítés, és ezek után 2012. március 26. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatának a megfizetésére kérték az alperes kötelezését. A vagyoni káruk a késedelmesen megkapott kisajátítási kártalanítási összeg miatt felmerült különböző költségekből állt, így a felperesek által előlegezett postai, utazási, fénymásolási, telefonálási, tanú utazási költségekből. A nem vagyoni kártérítést az évek óta elhúzódó peren kívüli és peres ügyek okozta egészségkárosodásuk következményeként követelték.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, mert a felperesek kioktatásuk ellenére sem

bizonyították a kártérítési követelésüket.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás feltárása érdekében a felpereseket többször, kellő részletességgel kioktatta, a felperesek azonban a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. Ezért helyesen döntött az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, amikor a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet és annak hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a bíróságok helytelenül mérlegelték a bizonyítékokat, a tényállást hiányosan és tévesen állapították meg, a felperesek által benyújtott bizonyítékokat nem értékelték, illetve figyelmen kívül hagyták a döntés meghozatalánál. Az ítélet önmagával is ellentmondásos, mert egyrészt megállapítja, hogy a felperesek többszöri tájékoztatás ellenére nem ajánlottak fel bizonyítást, ugyanakkor hivatkozik bizonyítékként a korábbi eljárásokra, a perben becsatolt okiratokra. A felperesek állították, hogy eleget tettek a bizonyítási kötelezettségüknek, mert becsatoltak okirati bizonyítékokat és a tárgyalásokon is felmutatták az eredeti bizonylatokat, számlákat. A hosszú bírósági eljárás jelentős összegű anyagi terhet jelentett a felperesek számára, és a húsz éve tartó pereskedés miatt jelentősen megromlott az egészségi állapotuk.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperesek káruk megtérítése iránti keresetének elbírálására a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése volt irányadó. A bíróságnak e szabály figyelembevételével azt kellett vizsgálni, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett-e a felpereseknek a keresetben megjelölt vagyoni és nem vagyoni káruk.

Helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a felpereseket terhelte. A kereset alapján ezért a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a perben a felpereseknek kellett bizonyítaniuk, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben vagyoni és nem vagyoni káruk keletkezett. A bizonyítási teher általános szabályából következően a felperesek terhére esik, ha a per eldöntése szempontjából jelentős tényeket - adott esetben a kártérítési felelősségnek a felperesek bizonyítási kötelezettségi körébe eső bármelyik feltételének fennállását - nem bizonyították.

A Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerint - összhangban a Pp. 1. és 2. §-ában meghatározott alapelvekkel - a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A bizonyítással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség nem általában, mindentől függetlenül és minden esetben terheli a bíróságot, hanem csak akkor, ha arra vitás, és a követelés szempontjából lényeges körülmények eldöntése érdekében szükség van. Ennek szükségessége akkor merül fel, ha a kereset eredményessége bizonyítástól függ és csak e bizonyítás eredményeként, vagy annak sikertelensége következtében dönthető el a jogvita. A perbeli esetben indokolt és szükséges volt a felperesek Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében írt tájékoztatása, amely az elsőfokú bíróság részéről megtörtént. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása részletesen tartalmazza, hogy a felpereseket a

peres eljárásban a bizonyítási kötelezettségéről és a bizonyítás elmulasztásának jogkövetkezményeiről miként tájékoztatta. Megállapítható volt, hogy ennek ellenére a felperesek a kereseti követelésükre vonatkozó, így az alperes jogellenes magatartását alátámasztó bizonyítási indítványokat nem terjesztettek elő.

Tévesen állítják a felperesek, hogy önmagában az a körülmény, hogy az alperes nem ismerte el a tulajdonjogukat és emiatt perben kellett érvényesíteni a követelésüket, ez jogellenes magatartás lenne. Az alperesnek jogában állt vitatni a felperesek korábbi perben érvényesített keresetét, annak alaposságáról a jogerős ítélet döntött, miként a pervesztességből eredő következményekről. A letétben lévő kisajátítási kártalanítási összeg kiutalására pedig az alperes elismerő és a kifizetéshez való hozzájárulást tartalmazó nyilatkozatára figyelemmel időközben sor került. Az alperesnek a korábbi perben való részvétele, nyilatkozatai, még abban az esetben is, ha nem ismerte el a felperesek jogerős ítéletben utóbb megállapított jogos követelését, jogellenes magatartásnak nem tekinthető, ezért az előzményi perrel kapcsolatos költségek - még ha ténylegesen fel is merültek volna a felperesek oldalán, amelyet egyébként ténylegesen nem is bizonyítottak - az alperes jogellenes magatartásának hiányában nem alapozná meg a felperesek keresetét.

Ezért helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperesek keresetének jogalapja hiányzik, mert sem a kár felmerültét, sem az alperes jogellenes magatartását nem bizonyították.

Helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperesek a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében írt tájékoztatás ellenére sem bizonyították a keresetük alaposságát igazoló tényeket, ezért a bizonyítási teher szabályai szerint viselik a bizonyítatlanság következményeit.

A felperesek tévesen hivatkoznak a felülvizsgálati kérelmükben a bíróság eljárási hibáira; a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján megállapított tényállásból helyesen következtetett arra, hogy a felperesek nem bizonyították az alperes jogellenes magatartását, ahogy az ezzel összefüggésben felmerülő káruk sem, ezért a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerinti feltételek nem állapíthatók meg és kártérítésre kötelezésének nincs helye. A felperesek benyújtottak ugyan olyan beadványt, amelyben részletezték a vagyoni káruk egy részét - azok a korábbi perrel kapcsolatban merültek fel -, de a kártérítés általános feltételeként szükséges jogellenes magatartás és az okozati összefüggés hiányában a megjelölt kár, még bizonyítottsága esetén sem lehet alapja az alperes marasztalásának.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint - tárgyaláson kívül hozott határozatával - a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pereszes felpereseket az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. A felülvizsgálati eljárásban a felpereseket a jogi segítségnyújtó szolgálat által kirendelt pártfogó ügyvéd képviselte, ezért a Kúria Pp. 87. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felperes pereszes, a díj összegéről és viseléséről a jogi segítségnyújtó szolgálat rendelkezik.

A felperesek költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. május 30.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő
HM